

Avaandmed

Avaandmete mõiste

Avaandmed. Avaandmete (*open data*) all mõistetakse kõigile vabalt ja avalikult kasutamiseks antud masinloetavas formaadis andmeid, millel puuduvad kasutamist ning levitamist takistavad piirangud.

Avaandmeteks ei loeta juurdepääsupiiranguga isikuandmeid ja andmeid, mille levik on seadusega piiratud.

Avaandmeid võivad luua avalik, era- ning vabasektor ja kodanikud.

Avaandmed on

- tasuta kättesaadavad kõigile isikutele mistahes kasutuseesmärgil;
- digitaalsed, masinloetavad ja riskasutatavad teiste andmetega;
- litsentseeritud kitsendusteta kasutamiseks ja edasilevitamiseks.

Andmete avamise olulisemad eesmärgid

- Elavdab majandust
- Suurendab läbipaistvust
- Pakub informatsiooni
- Vähendab teabenõuete arvu ja sellega avaliku sektori koormust
- Pakub avatud teenuste loomist ja haldamist era- ja vabasektorile
- Õhutab üleminekut tuleviku tehnoloogiatele nagu *linkandmed, suurandmed ja asjade internet*

Riiklik regulatsioon – Avaliku teabe seadus

§3 (1) Teabe taaskasutamine on füüsilise või juriidilise isiku poolt sellise avaliku teabe kasutamine, mille üldist kasutamist ei ole seadusega või seadusega kehtestatud korras piiratud (edaspidi *avaandmed*), ärilisel või mitteärilisel eesmärgil, **mis ei lange kokku algse eesmärgiga**, mille jaoks see teave avalikke ülesandeid täites saadi või loodi.

§3 (4) Kui see on võimalik ja asjakohane, võimaldab teabevaldaja juurdepääsu avaandmetele failivormingus, mis on struktureeritud selliselt, et tarkvararakendused suudavad spetsiifilisi andmeid, sealhulgas üksikuid faktiväiteid, ja nende sisemist struktuuri kergesti tuvastada, ära tunda ja välja lugeda (edaspidi *masinloetav kuju*), ning platvormist sõltumatus vormingus, mis tehakse üldsusele kättesaadavaks dokumendi taaskasutamise piiranguteta (edaspidi *avatud vorming*). Kui avaandmete digitaalsele kujule, masinloetavale kujule või avatud vormingusse viimine ei ole võimalik või see nõuab ebaproportsionaalselt suuri pingutusi, võimaldab teabevaldaja avaandmetele juurdepääsu nende algkujul või mis tahes muus vormis.

Riigi tasemel

[Avaandmete roheline raamat aastast 2013](#)

Riigi avaandmeid koondav veebileht <https://opendata.riik.ee/et>

The screenshot shows the homepage of the Estonian Open Data Portal. At the top left is the logo "Avaandmete portaal" with a stylized blue and green icon. To the right are navigation links: AVALEHT, ANDMED, RAKENDUSED, and LISAINFO. Further right is a search bar with the placeholder text "Otsi andmehulki..." and a magnifying glass icon. Below the navigation bar is a dark blue horizontal line. On the left side of the main content area, there is a paragraph in Estonian: "Portaali kaudu on igaühel juurdepääs avaliku sektori juurdepääsupiiranguteta andmetele koos nende taaskasutamise ja edasijagamise õigusega ärilistel ja mitteärilistel eesmärkidel." To the right of this text are four logos: the Estonian coat of arms, the Ministry of Economic Affairs and Communications (MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONI-MINISTEERIUM), the European Union flag with the text "Euroopa Liit Euroopa Regionaalarengu Fond", and the Estonian flag with the text "Eesti tuleviku heaks". At the bottom, there are two light gray boxes. The left box contains a search bar with the placeholder text "Otsi andmehulki..." and a blue button labeled "OTSI". The right box contains the text "Registreeri või lisa oma avalikustatud andmehulk." and a blue button labeled "LISA ANDMEHULK".

Tallinna linna teenused

- 577 avalikku teenust
- neist 488 on otsesed teenused

Teenuste e-valmiduse tase

5 tase	Täisautomaatne	84
4 tase	Eeltäidetud veebivormid	19
3 tase	Taotlust saab esitada e-postiga	123

47 infosüsteemi – 35 andmekogu

- Tallinna avalike kogunemiste infosüsteem AKIS
- Tallinna avalike teenuste andmekogu ATAK
- Tallinna ettevõtlusega seotud toimingute andmekogu
- Tallinna geodeetiliste mõõdistustööde register Geoveeb
- Tallinna haljastute infosüsteem
- Tallinna hariduse infosüsteem
- Tallinna infosüsteem AKTAL
- Tallinna jäätmevaldajate register
- Tallinna kaevetööloa, tänava ajutise sulgemise ja teiste teemaa-alal toimuvate teehoiutööde lubade menetlemise infosüsteem OPINFO
- Tallinna kalmistute register HAUDI
- Tallinna kinnistute kultuurilooliste ja arhiiviandmete infosüsteem KAJA
- Tallinna kinnisvararegister
- Tallinna lemmikloomaregister
- Tallinna liikluskorraldusvahendite ja liiklusvoogude seirevahendite andmekogu
- Tallinna linna finantsinfosüsteem
- Tallinna linna hooldus-, heakorra ja haljastustööde infosüsteem

- Tallinna linna kohtuasjade register
- Tallinna maaregister
- Tallinna linna mittetulundustegevuse toetuste infosüsteem MTT
- Tallinna parkimiskorralduse andmekogu
- Tallinna personali- ja palgaarvestuse andmekogu
- Tallinna piletimüügisüsteemi andmekogu
- Tallinna planeeringute register TPR
- Tallinna puuetega inimeste transporditeenuse andmekogu PIT
- Tallinna raielubade andmekogu
- Tallinna ruumiandmete register TAR
- Tallinna sporditegevuse toetuste infosüsteem PAI
- Tallinna teeregister
- Tallinna universaaltoetuste andmekogu UNTO
- Tallinna uuringute infosüsteem
- Tallinna välireklaami- ja teabekandjate ning reklaamimaksu järelevalveliste menetluste andmekogu TERA
- Tallinna välisprojektide infosüsteem
- Tallinna väärteoasjade register
- Tallinna õigusaktide infosüsteem TEELE
- Tallinna õigusaktide register TÕR

7 tehnilist süsteemi

- HP OpenView service desk
- Active Directory
- Linnavolikogu hääletusssüsteem
- Linnavolikogu stenografeerimissüsteem
- Viru keskuse autobussiterminali elektrooniline juhtimissüsteem
- Liiklussageduse seiresüsteem (veebikaamerad)
- Foorikeskuse infosüsteem

5 pigem veebilehte

- Sõiduplaanid
- HUVI
- Turismiturunduse infosüsteem
- Biblioserver
- Tallinn Cardi administreerimissüsteem

Andmekogud

Kõik linna andmekogud on registreeritud RIHAs

- Vanast RIHast oleks lihtsasti kätte saanud ka andmekoosseisu, uues paraku see funktsionaalsus puudub

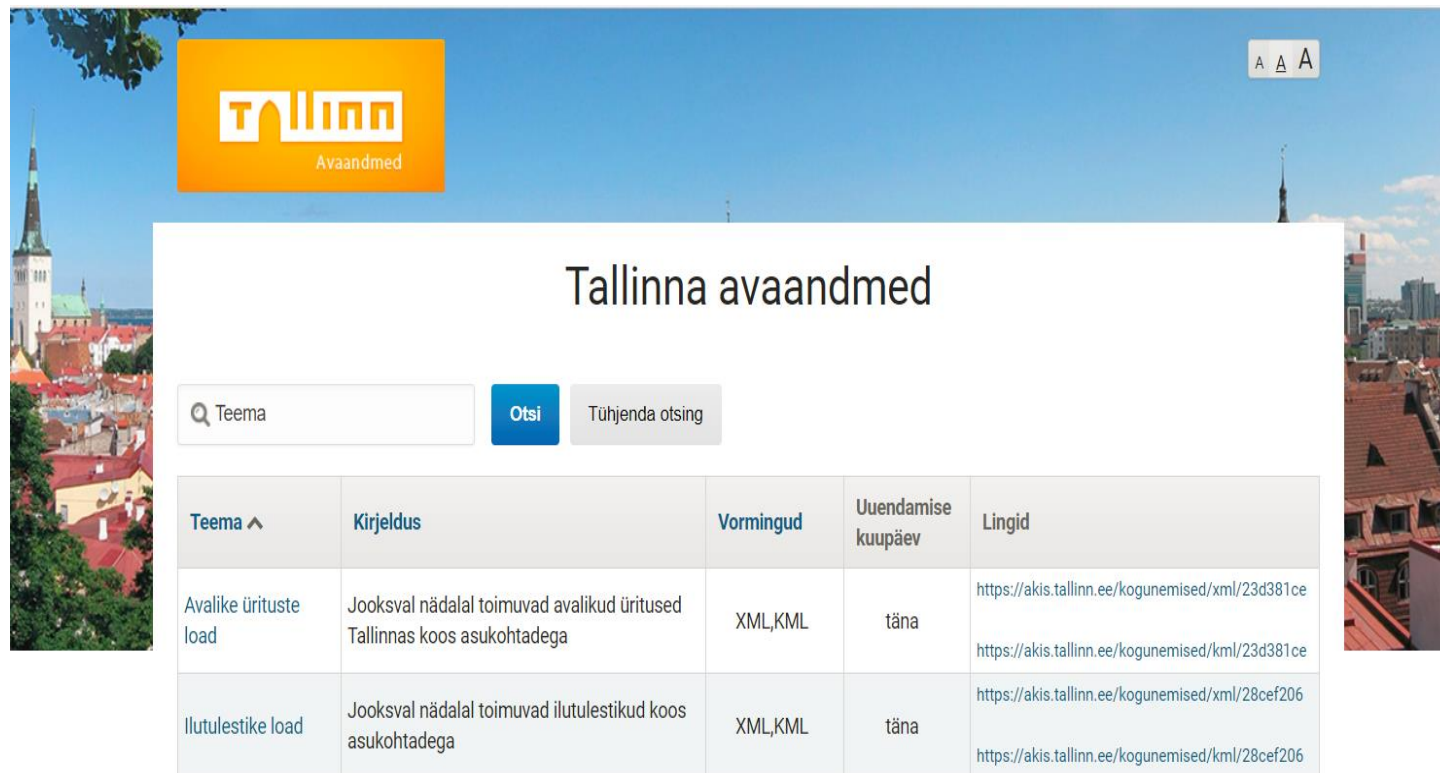
Kõikidel andmekogudel on olemas põhimäärused

- Põhimäärustes on andmekoosseisud päris detailselt loetletud
- Põhimäärused on leitavad Riigi Teatajast

Avaandmed Tallinnas

<http://avaandmed.tallinn.ee/>

- teenused
- ühistranspordi plaanid
- planeeringud
- tänavate sulgemised
- avalikud kogunemised
- jne

Teema ^	Kirjeldus	Vormingud	Uuendamise kuupäev	Lingid
Avalike ürituste load	Jooksval nädalal toimuvad avalikud üritused Tallinnas koos asukohtadega	XML,KML	täna	https://akis.tallinn.ee/kogunemised/xml/23d381ce https://akis.tallinn.ee/kogunemised/kml/23d381ce
Ilutulestike load	Jooksval nädalal toimuvad ilutulestikud koos asukohtadega	XML,KML	täna	https://akis.tallinn.ee/kogunemised/xml/28cef206 https://akis.tallinn.ee/kogunemised/kml/28cef206

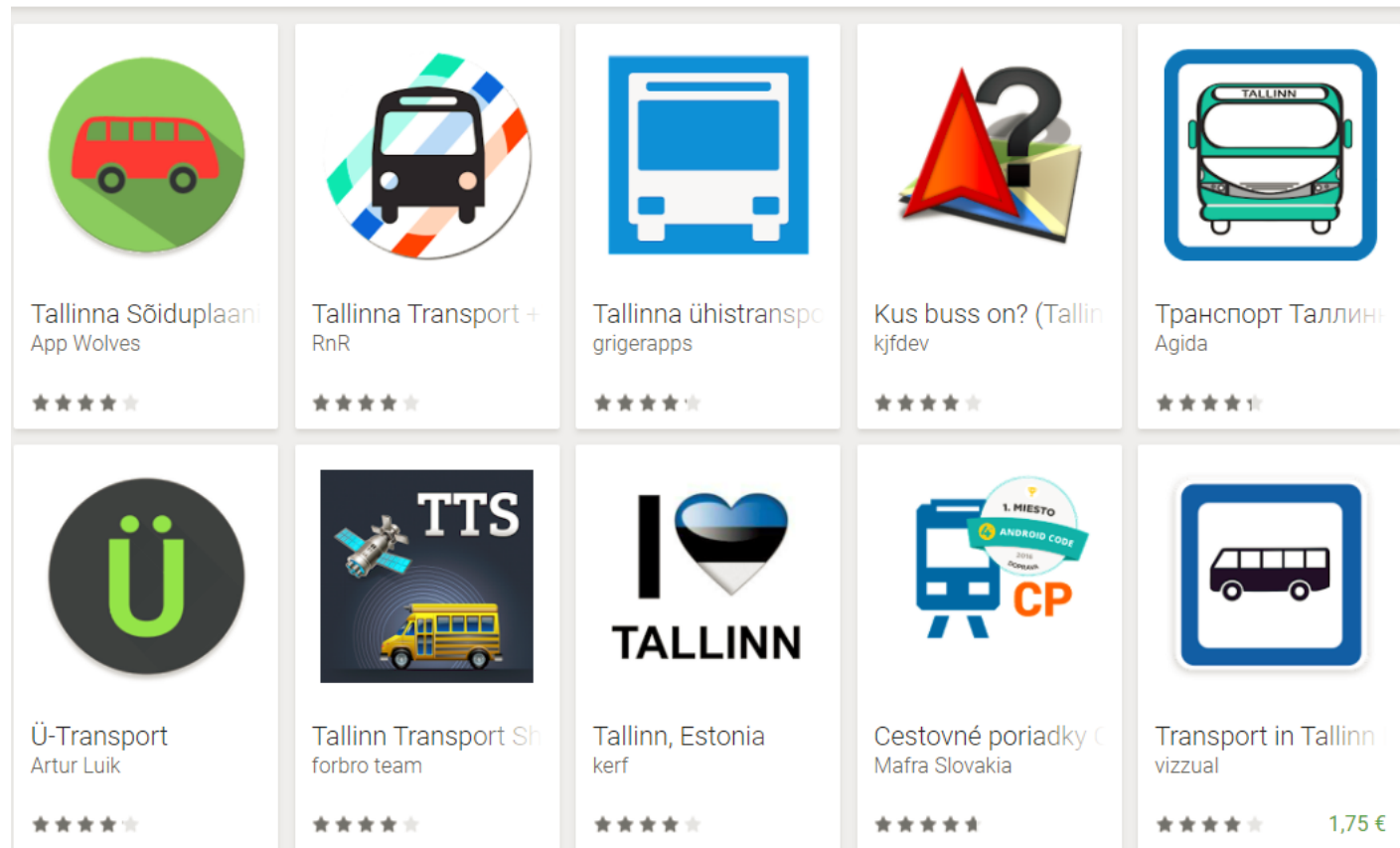
Näited kasutamisest

TARK TEE www.tarktee.ee – andmed avaandmetena <https://opinfo.tallinn.ee>

Samuti kasutab neid andmeid Waze

Sõiduplaanide äpid

Probleemid

- Kes ja milleks kasutab?
- Palju kulutame avaandmete tootmisele?
- Kes otsustab kas on juurdepääsupiiranguga andmed?
- Andmete ebakorrektnes kasutamises?
- Litsentsipoliitika
- Ontoloogia

Aitäh!

Mari Roots

Avalike teenuste infosüsteemide arendamise osakonna
juhataja

mari.roots@tallinnlv.ee